

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Економічний факультет

(назва факультету, інституту)

Кафедра (циклова комісія) Економічної кібернетики

(для коледжів)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана/директора інституту
з навчальної роботи

« ___ » _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економетрика

(повна назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань _____ 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва)

спеціальність _____ 073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітній рівень _____ бакалавр
(молодший бакалавр, бакалавр, магістр)

освітня програма _____ Менеджмент організацій
(назва освітньої програми)

спеціалізація _____
(за наявності) (назва спеціалізації)

вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	<u>денна</u>
Навчальний рік	<u>2020/2021</u>
Семестр	<u>7</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>4</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>
Форма заключного контролю	<u>залік</u>

Викладач: _____ доц. Ставицький А.В.

(Науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання даної дисципліни у відповідному навчальному році)

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

Розробник: Ставицький Андрій Володимирович, доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. Зав. кафедри економічної кібернетики

_____ (Ляшенко О.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією економічного факультету

Протокол від «31» серпня 2020 року №1

Голова науково-методичної комісії _____ (Магомедова А.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Головою педагогічної ради (для коледжів)

« _____ » _____ 20__ року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – ознайомлення студентів з методами досліджень, тобто методами перевірки, обґрунтування, оцінювання кількісних закономірностей та якісних тверджень (гіпотез) в мікро- та макроекономіці на основі аналізу статистичних даних. Знання, здобуті студентами під час вивчення економетрики, широко застосовуються в менеджменті, маркетингу, фінансовій справі тощо.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування курсів «Вища математика для економістів (базовий рівень)», «Теорія ймовірностей», «Інформатика», „Економічна теорія”, „Мікроекономіка”, „Макроекономіка”.

3. Анотація навчальної дисципліни / референс:

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Побудова економетричних моделей. В модулі розглядаються питання побудови та оцінки простої лінійної регресії, множинної регресії, їх характеристик, можливості розрахунку прогнозів.

2. Аналіз економетричних моделей. В модулі розглядаються питання оцінки моделей з гетероскедастичними, автокорельованими залишками, з залишками, що залежні з регресорами, а також вступ до часових рядів.

4. Завдання (навчальні цілі) – опанування методів побудови та оцінювання економетричних моделей; набуття практичних навичок кількісного вимірювання взаємозв'язків між економічними показниками; визначення критеріїв для перевірки гіпотези щодо якостей економічних показників та форм їх зв'язку; поглиблення теоретичних знань в галузі математичного моделювання економічних процесів та явищ; використання результатів економетричного аналізу для прогнозування та прийняття обґрунтованих економічних рішень.

- Дисципліна спрямована на досягнення таких загальних та фахових (предметних) компетентностей випускника:
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними та управлінськими явищами і процесами (загальна компетентність);
- Здатність до застосування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера (загальна компетентність);
- Здатність здійснювати усну і письмову комунікацію професійного спрямування 12 державною та іноземною мовами (загальна компетентність);
- Навички застосування інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, систематизація інформації з різних джерел (загальна компетентність);
- Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань (загальна компетентність);
- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями (загальна компетентність);
- Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації (загальна компетентність);
- Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту (фахова компетентність);
- Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту (фахова компетентність);
- Здатність планувати та управляти часом (фахова компетентність);
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (фахова компетентність);
- Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління організацій за різними видами економічної діяльності (фахова компетентність);
- Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації у різних функціональних 13 сферах менеджменту, формувати обґрунтовані рішення (фахова компетентність);
- Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички (фахова компетентність);

- Розуміти принципи права та використовувати їх у професійній діяльності (фахова компетентність);
- Розуміти закономірності соціології та принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності (фахова компетентність).

5. Результати навчання за дисципліною: (описуються з детальною достовірністю для розробки заходів оцінювання)

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація*; 4. автономність та відповідальність*)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати вигляд та умови для побудови економетричної моделі	Лекція, практичне заняття	Контрольна робота, іспит	10%
1.2	Знати методи тестування статистичних гіпотез.	Лекція, практичне заняття	Контрольна робота, домашня робота, іспит	15%
2.2	Вміти оцінювати регресію на реальних даних;	Лекція, практичне заняття	Контрольна робота, домашня робота, проект, іспит	15%
2.3.	Вміти проводити тестування статистичних гіпотез, доводити адекватність обраної моделі;	Лекція, практичне заняття	Контрольна робота, домашня робота, іспит	15%
2.4	Вміти проводити економічний аналіз побудованих моделей;	Лекція, практичне заняття	Контрольна робота, домашня робота, іспит	15%
2.5.	Вміти прогнозувати економічну інформацію на основі регресійного підходу.	Лекція, практичне заняття	Контрольна робота, домашня робота, проект	10%
3.1.	Презентувати результати економетричного дослідження	Лекція, практичне заняття, проект	Домашня робота, проект	5%
4.1.	Самостійно вибирати різноманітні методи економетричних методів при власних наукових дослідженнях	Лекція, практичне заняття, проект	Домашня робота, проект	15%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (не обов'язково для вибіркових дисциплін)

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	4.1
Програмні результати навчання									
Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.	+								

* заповнюється за необхідністю, наприклад для практик, лабораторних курсів тощо.

Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.									+	
Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.										+
Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.							+	+		
Виявляти навички організаційного проектування.									+	
Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організацій різних видів економічної діяльності.										+
Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.							+			
Показувати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організацій різних видів економічної діяльності.				+	+	+	+			
Пояснювати, аналізувати та здійснювати комунікацію у різних сферах діяльності організації.									+	
Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.				+	+	+	+		+	
Демонструвати здатність грамотно спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.			+					+	+	
Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.	+	+								+
Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько-свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та між культурності.									+	+
Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.										+
Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера									+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання студентів: (зазначається перелік видів робіт та форм їх контролю / оцінювання із зазначенням Min. – рубіжної та Max. кількості балів чи відсотків)

- семестрове оцінювання:

1. Перевірка домашніх завдань (Min. – 12 балів, Max.-20 балів).
2. Модульні контрольні роботи (Min. – 12 балів, Max.-20 балів).
3. Виконання проекту (Min. – 12 балів, Max.-20 балів).

- підсумкове оцінювання у формі заліку

1. у формі заліку:

	ЗМ1/Частина 1 (за наявності)	ЗМ2/Частина 2 (за наявності)	ЗМ3/Частина 3 (за наявності)	Залік	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	12	21	12	15	60
<i>Максимум</i>	20	35	20	25	100

Студент не допускається до заліку, якщо під час семестру набрав менше 35 балів. Для допуску екзамену обов'язково слід виконати самостійний проект, здати всі домашні завдання, щоб добрати дали до 35.

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання 8 домашніх робіт та 3 контрольних робіт – максимально 55 балів;

Оцінювання 1 проекту - максимально 20 балів;

Оцінювання тесту на заліку – максимально 25 балів

7.3. Шкала відповідності

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано з можливістю повторного складання / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	лаб.	С/Р
Змістовий модуль 1 Побудова економетричних моделей				
	Вступ до курсу	1	2	11
1	Тема 1. Проста лінійна регресія	1	4	12
2	Тема 2. Множинна регресія	8	14	12
	<i>Модульна контрольна робота 1</i>			
Змістовий модуль 2 Аналіз економетричних моделей				
3	Тема 3. Модель лінійної регресії з гетероскедастичними збуреннями	2	2	12
4	Тема 4. Модель лінійної регресії з автокорельованими збуреннями	2	2	12
5	Тема 5. Системи одночасних регресійних рівнянь	2	4	12
	<i>Модульна контрольна робота 2</i>		2	
	ВСЬОГО	16	30	71

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 16 год.

Лаб.роботи – 30 год.

Самостійна робота - 71 год.

Консультації – 3 год.

Рекомендовані джерела:

1. Box G. And Jenkins G. Time Series Analysis: Forecasting and Control. San Francisco, Holden-Day. – 1976.
2. www.andriystav.cc.ua
3. Григорків В. С. Економетрика. Лінійні моделі парної та множинної регресії: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. — Чернівці : ЧНУ, 2009. — 223с.
4. Грін В.Г. Економетричний аналіз: Підручник / Анатолій Олійник (пер.з англ.), Руслан Ткачук (пер.з англ.). — К. : Видавництво Соломії Павличко "Основи", 2005. — 1197с.
5. Доугерти К. Введение в эконометрику: Пер. с англ. – М.: ИНФРА-М, 2004. – XIV, 402 с. – (Серия «Университетский учебник»).
6. Магнус Я.Р. и др. Эконометрика: начальный курс. – М., 2004, 400 с.
7. Ставицький А.В. Навчально-методичний комплекс з курсу „Економетрика”. – К., 2004, 112 с.
8. Черваньов Д.М., Комашко О.В. Курс лекцій з економетрики. – К., 1998.
9. Черняк О.І. Економетрика: підручник / О.І.Черняк, О.В.Комашко, А.В.Ставицький, О.В.Баженова. – К., 2010.
10. Черняк О.І., Ставицький А.В. Динамічна економетрика. – К., 2000, 120 с.
11. К.Холден, Д.А.Піл, Дж. Томпсон „Економічне прогнозування: вступ”, К. 1999.
12. Лук'яненко І.Г., Краснікова Л.І. Економетрика: Підручник. – К.: "Знання", КОО, 1998. – 493 с.
13. Лук'яненко І.Г., Краснікова Л.І. Економетрика: Практикум з використанням комп'ютера. – К.: "Знання", КОО, 1998. – 217 с.